

רשומות

ספר החוקים

15 במרס 2022

2967

י"ב באדר ב' התשפ"ב

עמוד

772 חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 130), התשפ"ב-2022.

חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 130), התשפ"ב-2022*

- תיקון סעיף 1
1. בפקודת התעבורה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1 –
- (1) בהגדרה "בעל", בסופה יבוא:

"(5) לענין רכב עצמאי שניתן לגביו היתר הפעלה כאמור בסעיף 116 – בעל היתר ההפעלה;"
 - (2) אחרי ההגדרה "מיתקן מגביל מהירות" יבוא:

"מנהל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים" – המנהל כהגדרתו בחוק הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, התשס"ו-2006;"
 - (3) בהגדרה "רכב", במקום "ששר התחבורה" יבוא "שהשר";
 - (4) אחרי ההגדרה "רכב עבודה" יבוא:

"רכב עצמאי" – רכב מנועי שמוקנות בו מערכת לנהיגה עצמאית ומערכות מחשוב נוספות, ואשר צוין ברישיון הרכב כרכב עצמאי, בין שמערכת הנהיגה העצמאית המוקנת בו מסוגלת לפעול בלא שהוגדר בה מרחב הפעלה כהגדרתו בסעיף 116, ובין שהמערכת האמורה מסוגלת לפעול רק במסגרת המרחב כאמור שהוגדר בה;"
 - (5) בהגדרה "ערובה", במקום "פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש]", תש"ל-1970 יבוא "פקודת הביטוח";
 - (6) בהגדרה "פוליסה", במקום "פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש]", תש"ל-1970 יבוא "פקודת הביטוח";
 - (7) אחרי ההגדרה "פוליסה" יבוא:

"פקודת הביטוח" – פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970;"
 - (8) בהגדרה "מפקח על התעבורה", במקום "ששר התחבורה" יבוא "שהשר";
 - (9) בהגדרה "רשות תימור מרכזית", "רשות תימור מקומית" ו"תמור" המילים "התשכ"א-1961" – יימחקו;
 - (10) בהגדרה "רישיון להפעלת מונית", במקום "התקנות" יבוא "תקנות התעבורה";
 - (11) בהגדרה "תעודת ביטוח" ו"תעודת ערובה", במקום הסיפה החל במילים "בפקודת ביטוח" יבוא "בפקודת הביטוח";
 - (12) אחרי ההגדרה "תעודת ביטוח" ו"תעודת ערובה" יבוא:

"תקנות התעבורה – תקנות התעבורה, התשכ"א-1961."
2. בסעיף 2 לפקודה, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) לא יפעיל אדם רכב מנועי שמוקנת בו מערכת נהיגה עצמאית כהגדרתה בסעיף 116, אלא אם כן נרשם הרכב בהתאם להוראות פקודה זו ויש עליו רישיון רכב תקף שניתן לפי הפקודה ובכפוף להוראות לפי סעיף 116"
3. בסעיפים (1א), (4א), (12), (13), (14א), (14ב), (14ג), (14ד), (14ה), (2), (ג) ו-(ד), 16א(ב) ו-16ב(ב) לפקודה, בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר", ובמקום "ששר התחבורה" יבוא "שהשר".
- תיקון סעיפים 3, 4, 12, 13, 14א, 14ב, 14ד, 14ה, 16א ו-16ב

* התקבל בכנסת ביום ה' באדר ב' התשפ"ב (8 במרס 2022): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1440, מיום ג' באלול התשפ"א (11 באוגוסט 2021), עמ' 632.
 1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשפ"ב, עמ' 115.

"סימן ו': הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי בלא נהג

- מטרה – סימן ו' 16.ג. מטרתו של סימן זה לקבוע הסדרים שיאפשרו הפעלה של רכב עצמאי בלא נהג, בדרך למטרת ביצוע ניסוי, תוך שמירה על בטיחות הנוסעים ברכב ועוברי הדרך ושימוש במגוון טכנולוגיות, כדי להביא לגיבוש תשתית ידע לגבי בטיחות הרכב העצמאי, יכולתו להשתלב באופן בטוח בין עוברי הדרך ולתת שירות לנוסעים והשפעתו על התנועה בדרך, לאפשר הנגשה של הידע האמור לציבור ולבסס את אמון הציבור בו.
- הגדרות – סימן ו' 16.ד. בסימן זה –

"אירוע בטיחותי" – אירוע שהשפיע או שעלול היה להשפיע על בטיחות הפעלתו של רכב עצמאי, לרבות הפרת הוראה מההוראות לפי פקודה זו לעניין התנהגות בדרך; "אירוע בטיחותי חמור" – אירוע בטיחותי שבשל נפגע אדם או נגרם נזק של ממש לרכוש;

"הגנת סייבר" – הגנה על מחשב, על חומר מחשב ועל תקשורת הנתונים אל המחשב וממנו מפני תקיפת סייבר, ובכלל זה פעולות לאיתור תקיפה כאמור, היערכות לה, מניעתה או טיפול בה וצמצום הנזקים הנגרמים ממנה, במהלכה או לאחריה; לעניין זה, "תקשורת נתונים" – מעבר של חומר מחשב ממחשב אחד למחשב אחר באמצעות התקשרות או התחברות של מחשב עם מחשב אחר;

"היתר הפעלה" – היתר להפעלה של רכב עצמאי למטרת ניסוי, שנתן המפקח הארצי על התעבורה לפי סעיף 106; "הפעלה", לעניין רכב עצמאי – מתן פקודה בשפה קריאת מחשב, למערכת נהיגה עצמאית, הגורמת לנסיעה אחת או יותר של רכב עצמאי, בלא נהג, ללא תלות ביעד הנסיעה או במסלול הנסיעה;

"הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי" – הפעלה למטרת ביצוע ניסוי ברכב כאמור בסעיף 106 רישא;

"הוועדה המייעצת" – הוועדה שהוקמה לפי סעיף 106כא; "חומר מחשב", "מחשב", "פלט", "שפה קריאת מחשב" ו"תוכנה" – כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ה-1995²;

"מערכת נהיגה עצמאית" – מערכת חומרה ותוכנה המותקנת ברכב, עומדת בדרישות שנקבעו לפי סעיף 106 ומוסוגלת בעצמה לעשות את כל אלה;

(1) לבצע בלא נהג את פעולת הנהיגה ברכב;

(2) לקיים תקשורת דו-כיוונית מאובטחת עם מרכז הבקרה;

² "ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

(3) לעבור למצב סיכון מזערי ולפעול במצב כאמור, כאשר קיימת מניעה מהמשך ביצוע הנסיעה באמצעות המערכת;

”מצב סיכון מזערי” – מצב הפעלה של רכב עצמאי, שנועד לצמצם ככל האפשר את הסיכון לפגיעה בעוברי דרך, לגרימת נזק לרכוש או להפרעה לתנועה, בידי הרכב, ובכלל זה מצב עצירה מוחלטת של הרכב העצמאי בצד הדרך ובמידת האפשר שלא בנתיב הנסיעה בדרך; ”מפקח” – מי שהוסמך לפי סעיף 16 ויח כמפקח לעניין סימן זה;

”מרחב הפעלה”, לעניין מערכת נהיגה עצמאית – התנאים הסביבתיים והפיזיים שבהם מערכת נהיגה עצמאית יכולה לפעול, ובכלל זה תנאים הנוגעים למרחב גאוגרפי, היקף התנועה, זמן, מזג האוויר וסוג הדרך;

”מרכז בקרה” – מיתקן מאויש העומד בכל עת לרשות בעל היתר, שניתן לקיים באמצעותו תקשורת דו-כיוונית מאובטחת עם מערכת לנהיגה עצמאית, לשם כל אחת מאלה:

(1) מתן הוראה למערכת נהיגה עצמאית לבצע פעולת נהיגה מסוימת;

(2) מתן הוראה למערכת נהיגה עצמאית להעביר רכב למצב סיכון מזערי כאשר יש מניעה מהמשך ביצוע הנסיעה באמצעות המערכת, ביוזמתו או לפי חיזוי מאת המערכת;

(3) קבלת הודעות ממערכת הנהיגה העצמאית, ובכלל זה הודעה על העברת רכב למצב סיכון מזערי; ”ניסוי”, ברכב עצמאי – שימוש בטכנולוגיה חדשה או שימוש חדש בטכנולוגיה קיימת, בהפעלה של רכב עצמאי, במטרה לבחון את אופן תפקודה בדרך של אותה טכנולוגיה;

”שליטה” – כהגדרתה בחוק התקשורת (בזק ושירותים), התשמ”ב-1982⁵;

”תקיפת סייבר” – אחת מאלה:

(1) פעולה המבוצעת בחומר מחשב שנועדה לפגוע במחשב, בחומר מחשב או בתקשורת הנתונים אל המחשב או ממנו;

(2) גישה לחומר מחשב או לתקשורת נתונים אל המחשב או ממנו, בלא הרשאה.

(א) לא יפעיל אדם רכב מנועי, בדרך באמצעות מערכת לנהיגה עצמאית, אלא אם כן בידו היתר הפעלה לגבי אותו רכב, ובהתאם לתנאיו ולהוראות לפי פקודה זו.

חובת קבלת היתר הפעלה

⁵ ס”ח התשמ”ב, עמ’ 218.

(ב) לא יתקשר מי שבבעלותו או בהחזקתו רכב עצמאי עם אדם אחר בהסכם להפעלת הרכב אלא אם כן בידי האדם האחר היתר הפעלה לגבי אותו רכב.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין הפעלתו בדרך של רכב עצמאי בלא נוסעים, באמצעות מערכת לנהיגה עצמאית, שהמפקח הארצי על התעבורה נתן לגביו פטור מהוראה אחת או יותר מתקנות התעבורה מכוח סמכותו לפי אותן תקנות, ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(1) ההפעלה נעשית בנוכחות בעל רישיון נהיגה היושב במושב הנהג או בכל מושב אחר שניתן לבצע ממנו את כלל פעולות הנהיגה;

(2) תנאים שהמפקח הארצי על התעבורה הורה עליהם, וכל עוד הרכב מופעל בהתאם לתנאים שנקבעו במסגרת הפטור.

116. (א) המפקח הארצי על התעבורה רשאי לתת היתר להפעלה של רכב עצמאי בלא נהג, אחד או יותר, באמצעות מערכת לנהיגה עצמאית, בדרך, למטרת ביצוע ניסוי ברכב, לרבות תוך הסעת נוסעים, בשכר או שלא בשכר, למי שהגיש בקשה לכך לפי סעיף 116 (בסעיף זה – המבקש), אם מתקיימים כל אלה ובכפוף להוראות סעיף קטן (ד):

(1) המבקש הוא חברה שהתאגדה בישראל לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999⁴ (בסעיף זה – חוק החברות), ושמו עסקיה בישראל;

(2) המבקש, בעל שליטה במבקש או נושא משרה בו לא הורשעו בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין המבקש ראוי להיות בעל היתר ולא הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור; לעניין זה, "נושא משרה" – כהגדרתו בחוק החברות;

(3) המבקש מפעיל מרכז בקרה הנמצא בישראל או שהוא התקשר עם מרכז בקרה כאמור לשם הפעלה של רכב עצמאי, ומתקיימים לגבי מרכז הבקרה התנאים כמפורט בתוספת הארבע עשרה;

(4) המבקש הוכיח את קיומה של תשתית לתקשורת די-כיוונית מאובטחת בין מרכז הבקרה כאמור בפסקה (3) ובין מערכת הנהיגה העצמאית המותקנת ברכב העצמאי נושא הבקשה;

(5) המבקש הגיש למפקח הארצי על התעבורה תוכנית הפעלה מפורטת לפי הוראות התוספת הארבע עשרה והוכיח את יכולתו לבצע את התוכנית האמורה;

תנאים למתן היתר הפעלה

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

(6) המבקש קיים, בעת תכנון ההפעלה, הליך מתועד של ניהול סיכונים, שבו ננקטו אמצעים לצמצום סיכונים, לרבות אמצעים הנוגעים להגנת סייבר;

(7) המבקש הוכיח כי יוכל לעמוד בחובות החלות על בעל היתר לפי סעיף 16יב;

(8) בידי המבקש פוליסת ביטוח תקפה לפי פקודת הביטוח שרכש, המבטחת את הפעלת הרכב העצמאי שלגביו מבוקש ההיתר, ואם קבע שר האוצר חובת ביטוח אחריות כלפי אדם שלישי כאמור בסעיף 16יז(ג) – בידי המבקש גם פוליסת ביטוח תקפה כאמור שרכש; על אף האמור, לא הייתה בידי המבקש פוליסה כאמור במועד הגשת הבקשה, רשאי הוא שיהיה בידו, חלק הפוליסה, אישור התחייבות להפיק פוליסה מאת מבטח, אולם לא יחל בהפעלה לפי ההיתר ללא פוליסת ביטוח תקפה;

(9) קבע השר, לפי סעיף קטן (ג)1) כי על המבקש להמציא ערבות או התחייבות כאמור באותו סעיף קטן – המבקש המציא ערבות או התחייבות כאמור;

(10) המבקש הציג תוכנית להגנת סייבר על כלל המערכות הנדרשות להפעלת הרכב העצמאי, כמפורט בתוספת הארבע עשרה;

(11) מתקיים כל תנאי נוסף שקבע השר לפי סעיף קטן (ג).

(ב) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות על האמור בתוספת הארבע עשרה לעניין התנאים כאמור בסעיף קטן (א), ובכלל זה הוראות בעניינים אלה:

(1) ניהולו והפעלתו של מרכז הבקרה, ובכלל זה הוראות בעניין –

(א) קבלת עובדים למרכז, לרבות תנאי כשירות ותנאים לעניין עבר פלילי;

(ב) תוכנית הכשרה לעובדי המרכז;

(2) הגשת תוכנית הפעלה מפורטת כאמור בסעיף קטן (א)5) והפרטים שייכללו בתוכנית כאמור, ובכלל זה פרטים אלה:

(א) אם מערכת הנהיגה העצמאית המותקנת ברכב העצמאי היא מערכת שיכולה לפעול רק במסגרת מרחב הפעלה שמוגדר בה – תיאור מרחב הפעלה ותיאור התנהלות הרכב העצמאי במקרה של יציאה מהמרחב האמור;

(ב) תוכנית בטיחות לעניין הפעלה והתנהלות של הרכב העצמאי במצבים שונים;

(ג) אמצעים להגנה מפני תקיפות סייבר.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות –

(1) הוראות לעניין ערבויות והתחייבויות שעל בעל היתר הפעלה להמציא להבטחת מילוי תנאי ההיתר ולקיום מטרות סימן זה וההוראות לפיו, ובכלל זה אופן חילוטן או הפעלתן;

(2) דרכים להוכחת התקיימותם של התנאים המנויים בסעיף קטן (א);

(3) תנאים לקבלת היתר הפעלה, נוסף על התנאים המנויים בסעיף קטן (א).

(ד) מספר כלי הרכב העצמאיים שהמפקח הארצי על התעבורה רשאי לתת היתר להפעלתם לפי הוראות סעיף זה לא יעלה על 500; השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את המספר האמור בהתחשב בין היתר בניסיון שיצטבר מההפעלה הניסיונית של רכב עצמאי לפי סימן זה.

(א) מבקש היתר הפעלה יגיש למפקח הארצי על התעבורה בקשה להיתר הפעלה; המפקח הארצי על התעבורה יורה בדבר אופן הגשתה של בקשה להיתר הפעלה, ובכלל זה הגשה באמצעים דיגיטליים.

בקשה להיתר הפעלה ומתן ההיתר

(ב) בהחלטה על מתן היתר הפעלה לפי סימן זה ישקול המפקח הארצי על התעבורה, בין השאר את אלה:

(1) בטיחות עוברי דרך במהלך הפעלת הרכב העצמאי, ובכלל זה בטיחות הנוסעים בו;

(2) ההשפעה הצפויה על זרימת התנועה בדרכים ועל אפשרות הפעולה של רכב ביטחון כהגדרתו לפי פקודה זו, כתוצאה מההפעלה הניסיונית של הרכב העצמאי, והשפעות אחרות שעשויות להיות להפעלה על התנועה ועל עוברי דרך.

(ג) הגישה הוועדה המייעצת לשר דוח לפי הוראות סעיף 16(ג)(7), יביא המפקח הארצי על התעבורה את האמור בו בחשבון, בבואו לתת החלטה כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) המפקח הארצי על התעבורה רשאי לדרוש ממבקש היתר הפעלה כל מידע הנדרש לו לשם קבלת החלטה בבקשה להיתר הפעלה, והמבקש ימסור לו כל מידע שנדרש ממנו כאמור.

(ה) נתן המפקח הארצי על התעבורה היתר הפעלה לפי הוראות סעיף זה, יידע ללא דיחוי את ראש אגף התנועה במשטרת ישראל על מתן ההיתר ועל פרטיו.

(א) בהיתר הפעלה יקבע המפקח הארצי על התעבורה את אלה:

תנאים בהיתר הפעלה

(1) תנאים לביצוע ההפעלה הניסיונית, ובכלל זה –

(א) הוראות לעניין הסעת נוסעים ברכב עצמאי שנעשה בו שימוש במסגרת ההפעלה הניסיונית, בשכר או שלא בשכר;

(ב) לאחר התייעצות עם ראש אגף התנועה במשטרת ישראל – אזור, אחד או יותר, שבו תבוצע ההפעלה הניסיונית; לא נמסרה עמדת ראש אגף התנועה כאמור בתוך 21 ימים מיום שהמפקח הארצי על התעבורה פנה אליו בעניין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה חובת ההתייעצות עימו לפי פסקת משנה זו;

(ג) אם מערכת הנהיגה העצמאית המותקנת ברכב העצמאי שלגביו ניתן ההיתר יכולה לפעול רק אם מוגדר בה מרחב הפעלה ובהתאם לאותו מרחב – מרחב ההפעלה כאמור;

(ד) הוראות לעניין הגנת סייבר;

(2) מספר כלי הרכב העצמאיים כאמור שבעל ההיתר רשאי להפעיל במסגרת ההפעלה הניסיונית, וכן פרטים לעניין כלי הרכב האמורים שקבע השר, אם קבע.

(ב) המפקח הארצי על התעבורה רשאי לקבוע בהיתר הפעלה חובות שיחולו על בעל ההיתר נוסף על החובות לפי סעיף 16יב, והוראות לעניין ניהולו והפעלתו של מרכז הבקרה, שיחולו נוסף על ההוראות שקבע השר לפי סעיף 16(ב)1.

(ג) המפקח הארצי על התעבורה רשאי, בכל עת בתקופת תוקפו של היתר הפעלה, לשנות, ובכלל זה להוסיף או לגרוע, תנאים שקבע בהיתר לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב), ובלבד שנתן קודם לכן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו; שינוי תנאים כאמור יכול שיהיה, בין השאר, בהתאם לתחקיר אירוע כאמור בסעיף 16טו(ד); שונו תנאים כאמור, יודיע על כך המפקח הארצי על התעבורה, ללא דיחוי, לראש אגף התנועה במשטרת ישראל.

(ד) בעת קביעת תנאים וחובות ושינויים בהם לפי סעיף זה ישקול המפקח הארצי על התעבורה, בין השאר, את השיקולים המנויים בסעיף 16(ב).

(א) תוקפו של היתר הפעלה יהיה לשלוש שנים, אלא אם כן מבקש ההיתר ביקש כי היתר ההפעלה יינתן לו לתקופה קצרה יותר או אם המפקח הארצי על התעבורה החליט לתיתו לתקופה קצרה יותר, מנימוקים שיפרט בהחלטתו.

(ב) בכפוף להוראות סעיף 16יא, המפקח הארצי על התעבורה, לאחר התייעצות עם ראש אגף התנועה במשטרת ישראל, רשאי לחדש את תקופת תוקפו של היתר הפעלה לתקופות נוספות

תקופת היתר הפעלה וחידושו

ט16.

לפי בקשת בעל ההיתר, ובלבד שסך תקופות תוקפו של ההיתר לא יעלה על תשע שנים; לא נמסרה עמדת ראש אגף התנועה כאמור בתוך 14 ימים מיום שהמפקח הארצי על התעבורה פנה אליו בעניין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה חובת ההתייעצות עימו לפי סעיף קטן זה.

(ג) המפקח הארצי על התעבורה רשאי לחדש את תקופת תוקפו של היתר הפעלה כאמור בסעיף קטן (ב), אם סבר כי המשך ההפעלה הניסיונית של הרכב העצמאי שלגביו ניתן ההיתר נדרש לשם השגת מטרת הניסוי, ובלבד שממשיכים להתקיים התנאים למתן ההיתר כאמור בסעיף 116 והתנאים בהיתר כאמור בסעיף 16ח, ובעל ההיתר מילא את החובות החלות עליו לפי הפקודה; החלטה של המפקח הארצי על התעבורה בדבר חידוש ההיתר תינתן בתוך תקופה שלא תעלה על 90 ימים מיום הגשת הבקשה לחידוש תוקפו של ההיתר.

איסור העברה 116. (א) היתר הפעלה שניתן לפי סימן זה אינו ניתן להעברה אלא באישור המפקח הארצי על התעבורה ובהתאם לתנאיו.

(ב) העברת שליטה בבעל היתר הפעלה טעונה אישור מראש ובכתב מאת המפקח הארצי על התעבורה, ורשאי הוא לקבוע כי העברה כאמור טעונה היתר הפעלה חדש.

(ג) אישור לפי סעיף קטן (ב) יינתן בתוך 60 ימים מיום הגשת הבקשה לאישור, אם שוכנע המפקח הארצי על התעבורה שמתקיימים בנעבר כל התנאים הנדרשים למתן היתר הפעלה.

116. (א) המפקח הארצי על התעבורה רשאי לבטל היתר הפעלה, להתלותו עד לקיום תנאים שיוורה עליהם, להגבילו או לסרב לחדשו, בהתקיים אחד מאלה:

ביטול היתר הפעלה, התלייתו, הגבלתו או סירוב לחדשו

(1) ההיתר ניתן על יסוד מידע כוזב, שגוי, מטעה או חלקי;

(2) חדל להתקיים תנאי מהתנאים לקבלת ההיתר;

(3) בעל ההיתר הפר תנאי מהותי מתנאי ההיתר;

(4) בעל ההיתר הפר חובה או איסור שחלים עליו לפי פקודה זו;

(5) רכב עצמאי שמופעל מכוח ההיתר היה מעורב באירוע בטיחותי חמור;

(6) תלוי ועומד לגבי בעל ההיתר צו לפתיחת הליכים לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018,⁵ הוא החליט על פירוקו מרצון או שבית המשפט מינה לו כונס נכסים או ציווה על פירוקו.

(ב) המפקח הארצי על התעבורה לא יבטל, לא יתלה, לא יגביל ולא יסרב לחדש היתר הפעלה לפי סעיף זה, אלא לאחר שנתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו; ואולם, היה

⁵ ס"ח התשע"ח, עמ' 310.

למפקח הארצי על התעבורה יסוד סביר להניח כי מתקיימת
בבעל היתר הפעלה עילה מהעילות המנויות בסעיף קטן
(א), ושוכנע כי בשל כך יש צורך דחוף להתלות את ההיתר
לשם הגנה על שלום הציבור רשאי הוא להתלות את ההיתר
לאלתר, ובלבד שייתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את
טענותיו בהקדם האפשרי לאחר ההתליה, ולא יאוחר מתום
30 ימים ממועד ההתליה; התליה כאמור תהיה לתקופה
המזערית הנדרשת.

(ג) המפקח הארצי על התעבורה יודיע לראש אגף התנועה
במשטרת ישראל, ללא דיחוי, על ביטול היתר הפעלה,
התלייתו, הגבלתו או סירוב לחדשו לפי סעיף זה.

16.יב. (א) בעל ההיתר הפעלה ימלא אחר החובות המוטלות עליו
כמפורט בתוספת הארבע עשרה. חובות בעל היתר
הפעלה

(ב) (1) נוסף על האמור בסעיף קטן (א), בעל היתר הפעלה
ישמור את המידע שנאסף כאמור בתוספת הארבע
עשרה ומידע נוסף שהשר רשאי לקבוע (בסעיף קטן
זה – מידע), וימסור אותו למפקח הארצי על התעבורה
וכן לראש אגף התנועה במשטרת ישראל או למי
מטעמו; לעניין החובה למסור מידע לראש אגף התנועה
במשטרת ישראל או למי מטעמו, בעל היתר הפעלה
ימסור מידע גם בזמן אמת, אם הדבר נדרש למשטרת
ישראל בדחיפות בשל אירוע הקשור להפעלת רכב
עצמאי.

(2) המפקח הארצי על התעבורה ימסור את המידע
שקיבל לפי פסקה (1) למנהל הרשות הלאומית לבטיחות
בדרכים וכן לגורם אחר שקבע השר, באישור ועדת
הכלכלה של הכנסת, לשם מילוי תפקידיהם לפי דין.

(3) בעל היתר הפעלה לא ימסור מידע המאפשר את
זיהויו של אדם שאינו משתתף בהפעלה הניסיונית
מטעמו של בעל היתר ולא הסכים למסירת מידע כאמור.

(ג) איסוף ושמירה של מידע לפי סעיף זה יתבצעו באופן
הממוזער ככל האפשר את הסיכון לפגיעה בפרטיותם של
הנוסעים ברכב העצמאי ושל עוברי דרך אחרים.

(ד) אין בהוראות סעיף קטן (ב) כדי למנוע העברת מידע
ממשרד התחבורה והבטיחות בדרכים למערך הסייבר הלאומי
לשם מילוי תפקידיו.

(ה) השר רשאי לקבוע חובות ודרישות נוספות שיחולו
על בעל היתר הפעלה לעניין פעילותו לפי היתר ההפעלה,
בעניינים אלה:

(1) אופן שמירת מידע שייאסף לפי סעיף זה ומשך
שמירתו; אין בהוראות לפי פסקה זו כדי לגרוע מהוראות
לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981;

(2) הסעת נוסעים ברכב עצמאי במסגרת ההפעלה;
(3) אופן קיום החובות המנויות בסעיף זה ובתוספת
הארבע עשרה ובכלל זה דרישות שעניינן הגנת סייבה.
(ו) בעל היתר הפעלה יידע כל נוסע ברכב עצמאי על כך
שנסיעתו ברכב כאמור היא במסגרת הפעלה ניסיונית של רכב
עצמאי.

(ז) בעל היתר הפעלה יגיש למפקח הארצי על התעבורה
דיווח תקופתי, בין השאר על אירועים חריגים שאירעו במהלך
ההפעלה הניסיונית, ודוח מסכם על ההפעלה הניסיונית,
והכול כמפורט בתוספת הארבע עשרה; המפקח הארצי על
התעבורה רשאי להורות לבעל היתר הפעלה לכלול בדיווחים
כאמור פרטים נוספים כפי שיוורה לו.

16.יג. (א) (1) השר רשאי לקבוע בתקנות –

(א) כי הוראה מההוראות לפי פקודה זו, החלה
לעניין רכב מנועי או המערכות המותקנות בו, לא
תחול לעניין רכב עצמאי או המערכות המותקנות
בו או שתחול בהתאמות שיקבע;

(ב) כי הוראה מההוראות לפי פקודה זו, החלה
לעניין בעל רכב, לא תחול לעניין בעל היתר
הפעלה או שתחול בהתאמות שיקבע;

(ג) כי הוראה מההוראות לפי פקודה זו, החלה
לעניין נהג רכב מנועי או נהיגה של רכב כאמור,
תחול לעניין מפעיל רכב עצמאי או הפעלה של
רכב כאמור, בהתאמות או בלא התאמות כפי
שיקבע.

(2) השר רשאי להתנות את הפטור מתחולה, את
ההתאמות או את החלת ההוראות כאמור בפסקה (1)(א)
עד (ג), בתנאים, ורשאי הוא לקבוע הוראות שיחולו
במקום הוראות שניתן לגביהן פטור כאמור.

(ב) המפקח הארצי על התעבורה רשאי, לאחר ששקל את
השיקולים האמורים בסעיף 16(ז)(ב), ואם מצא כי הדבר נדרש
לגבי בעל היתר הפעלה מסוים לשם השגת המטרה שלשמה
ניתן היתר הפעלה, לקבוע בהיתר הפעלה כי בעל ההיתר
יהיה פטור מתחולת הוראות נוספות על ההוראות שקבע השר
בתקנות לפי סעיף קטן (א), כמפורט בחלקים א', ב' ו-ג' לתוספת
השלוש עשרה, כולן או חלקן, או שההוראות האמורות יחולו
עליו בהתאמות שיקבע כאמור ורשאי הוא, בהיתר, להתנות
את הפטור מתחולה או את ההתאמות בתנאים או לקבוע
הוראות שיחולו על בעל ההיתר במקום ההוראות שניתן
לגביהן פטור כאמור.

פטור מתחולה,
תחולה בהתאמות
או החלת הוראות
לעניין רכב עצמאי

(ג) לא יפעיל המפקח הארצי על התעבורה את סמכותו לפי סעיף קטן (ב) לגבי ההוראות המנויות בחלק א' לתוספת השלוש עשרה אלא לאחר התייעצות עם רשות הרישוי, ולגבי ההוראות המנויות בחלק ג' לתוספת האמורה – לאחר התייעצות עם ראש אגף התנועה במשטרת ישראל; לא נמסרה עמדת ראש אגף התנועה כאמור בתוך 21 ימים מיום שהמפקח הארצי על התעבורה פנה אליו בעניין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה חובת ההתייעצות עימו לפי סעיף קטן זה.

(ד) פעל המפקח הארצי על התעבורה בהתאם לסמכותו לפי סעיף קטן (ב), יודיע על כך לראש אגף התנועה במשטרת ישראל בדרך שיסכימו עליה.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, לעניין הפעלת רכב עצמאי כמונית, לא יקבע השר או המפקח הארצי על התעבורה תקנות או הוראות לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), לפי העניין, בדבר פטור, התאמות או שינויים מהוראות לפי פקודה זו הנוגעות להפעלת מונית, ובכלל זה בדבר רישיון להפעלת מונית ואגרות לפי סימן ג' לפרק השני, אלא אם כן הדבר מתחייב מהפעלת רכב כאמור בלא נהג או משימוש באמצעים הטכנולוגיים המותקנים בו לשם עמידתו בהוראות לפי סימן זה.

רישיון רכב עצמאי 16ויד. בלי לגרוע מהוראות לפי פקודה זו לעניין מתן רישיון רכב, רשות הרישוי תיתן רישיון רכב לרכב עצמאי בהתאם להוראות ולתנאים כמפורט בתוספת הארבע עשרה, ובין השאר –

(1) תנאים לעניין הגנת סייבר לגבי מערכות הרכב העצמאי שאינן מערכת הנהיגה העצמאית;

(2) תנאים לעניין מערכת הנהיגה העצמאית המותקנת ברכב העצמאי, ובכלל זה תנאים בעניינים שלהלן:

(א) יכולותיה של המערכת, בטיחותה ואמינותה, לרבות בכל הנוגע להגנת סייבר;

(ב) התאמת המערכת לרכב העצמאי;

(3) דרכים להוכחת התקימותם של התנאים כאמור בפסקאות (1) ו-(2), ובכלל זה –

(א) התנאים המנויים בפסקה (1), שהוכחת התקימותם תיעשה בין השאר בהסתמך על מסמך, ובכלל זה הצהרה מטעם יצרן הרכב או המערכות;

(ב) התנאים המנויים בפסקה (2), שהוכחת התקימותם תיעשה בין השאר בדרך של ביצוע ניסוי או בדיקת מעבדה.

אירוע בטיחותי ואירוע בטיחותי חמור 16טו. (א) אירוע אירוע בטיחותי, ידווח על כך בעל היתר הפעלה של הרכב העצמאי המעורב באירוע, בכתב, למפקח הארצי על התעבורה ולראש אגף התנועה במשטרת ישראל, בתוך 24

שעות מקרות האירוע, ולעניין אירוע כאמור שהוא אירוע בטיחותי חמור – ללא דיחוי; הדיווח יימסר באמצעות בעל תפקיד האחראי לעניין אצל בעל היתר ההפעלה, כפי שהמפקח הארצי על התעבורה יקבע בהיתר ההפעלה.

(ב) דיווח כאמור בסעיף קטן (א) יכלול בין השאר את תיאור האירוע הבטיחותי, מועדו ומיקומו, פרטי הרכב העצמאי המעורב בו, מידע על נפגעים או נזק שנגרמו בשלו, מידע ממצלמות וחיישנים ברכב העצמאי, פרטיו של רכב אחר שהיה מעורב באירוע, אם ישנו, וכל פרט אחר שעשוי לתרום להבנת נסיבות האירוע וגורמיו, והכול כמפורט בתוספת הארבע עשרה.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין דיווח כאמור בסעיף זה, ובכלל זה לעניין דרך הדיווח, הפרטים שייכללו בו וחובת דיווח על מידע נוסף הקשור לאירוע שברשותו של בעל ההיתר.

(ד) (1) בסעיף קטן זה, "תחקיר אירוע" – דוח הכולל תחקיר של אירוע בטיחותי והלקחים שהופקו בעקבותיו.

(2) אירע אירוע בטיחותי, רשאי המפקח הארצי על התעבורה לדרוש מבעל היתר ההפעלה של הרכב העצמאי המעורב באירוע להגיש לו תחקיר אירוע; דרש כאמור, יגיש בעל ההיתר את התחקיר בתוך פרק זמן שיוורה עליו המפקח הארצי על התעבורה.

(3) אירע אירוע בטיחותי חמור, יגיש בעל היתר ההפעלה של הרכב העצמאי המעורב באירוע תחקיר אירוע למפקח הארצי על התעבורה, בתוך פרק זמן שייקבע בהיתר ההפעלה.

(4) המפקח הארצי על התעבורה יעביר בהקדם האפשרי תחקיר אירוע שהוגש לפי פסקאות (2) ו-(3) לראש אגף תנועה במשטרת ישראל; כלל האירוע תקיפת סייבר, יעביר המפקח הארצי על התעבורה את תחקיר האירוע גם לראש מערך הסייבר הלאומי.

(5) המפקח הארצי על התעבורה, עובד משרד התעבורה והבטיחות בדרכים או מי מטעמם, או כל מי שהגיע לידי תחקיר אירוע לפי סעיף קטן זה לא יגלה את המידע הכלול בו, כולו או חלקו, ולא יעשה בו כל שימוש אלא לשם ביצוע ההוראות לפי פקודה זו או לפי צו של בית משפט או אם ניתנה לכך הסכמת בעל היתר ההפעלה הנוגע לעניין.

(ה) אירע אירוע בטיחותי חמור, רשאי המפקח הארצי על התעבורה, אם סבר שהדבר נדרש באופן מיידי לשם הגנה על שלום הציבור ושמירה על הבטיחות, נוסף על סמכותו לשנות תנאים שנקבעו בהיתר כאמור בסעיף 16ח(ג), לתת כל הוראה לבעל היתר הפעלה, ובכלל זה הוראה להפסיק באופן מלא או חלקי את ההפעלה הניסיונית של הרכב העצמאי לתקופה שיורה, ובלבד שנתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו בטרם קבלת החלטה על מתן הוראה כאמור.

(ו) בלי לגרוע מהוראות סעיף 16יא, אירע אירוע בטיחותי חמור וראה המפקח הארצי על התעבורה כי יש צורך דחוף להתלות את היתר ההפעלה לשם הגנה מיידיית על שלום הציבור, רשאי הוא להתלות את ההיתר, לאלתר, ובלבד שייתן לבעל ההיתר הזדמנות לטעון את טענותיו בהקדם האפשרי לאחר ההתליה, ולא יאוחר מתום 30 ימים ממועד ההתליה; התליה כאמור תהיה לתקופה המזערית הנדרשת; המפקח הארצי על התעבורה ימסור ללא דיחוי הודעה על התליית היתר הפעלה כאמור לראש אגף התנועה במשטרת ישראל.

(ז) בוצעה תקיפת סייבר נגד מערכות רכב עצמאי שעלולה להביא לאירוע בטיחותי, או שיש חשש לביצוע תקיפה כאמור, ידווח על כך בעל היתר ההפעלה של הרכב העצמאי לעובד משרד התחבורה והבטיחות בדרכים שהשר מינה לעניין זה, וימסור לו מידע בעניין התקיפה האמורה, והכול כמפורט בתוספת הארבע עשרה.

מירע לציבור 16טז. (א) המפקח הארצי על התעבורה יפרסם לציבור באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים מידע כמפורט להלן, ורשאי הוא לפרסם כאמור פרטים נוספים על הפעלה של רכב עצמאי שהוא סבור כי יש להביאם לידיעת הציבור, או לפרסמם, כולם או חלקם, בדרכים נוספות:

(1) מידע על היתרי הפעלה תקפים, הכולל, בין השאר, לגבי כל היתר, את פרטי בעל ההיתר, מרחב ההפעלה של הרכב העצמאי שההיתר חל לעניין הפעלתו, האזורים שבהם ניתן לבצע את ההפעלה הניסיונית לפי ההיתר, מספר כלי הרכב העצמאיים שההיתר חל לעניין הפעלתם, תקופת תוקף ההיתר והתנאים המהותיים שנקבעו בו;

(2) הודעה על ביטול היתר הפעלה, התליתו, הגבלתו או סירוב לחדשו, לפי סעיפים 16יא ו-16טו(ו).

(ב) התרחש אירוע בטיחותי חמור, יפרסם המפקח הארצי על התעבורה, בהקדם האפשרי לאחר קרות האירוע, מידע על האירוע שיכלול פרטים שהוא סבור שיש להביאם לידיעת הציבור.

(ג) המפקח הארצי על התעבורה לא יפרסם לפי הוראות סעיף זה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998⁶, ורשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

16.יז. (א) על אף האמור בכל דין, בעל היתר הפעלה אינו רשאי לרכוש מהפול פוליסת ביטוח לפי דרישות פקודת הביטוח.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתקופה של שלוש שנים מהמועד הקובע, רשאי בעל היתר הפעלה שלא השיג כסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח, לרכוש מהפול פוליסת ביטוח לפי דרישות פקודת הביטוח; שר האוצר, לאחר התייעצות עם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון שבחן בין השאר את זמינות הכסוי הביטוחי באמצעות מבטחים ואת עלות הסיכון הטהור של כלי הרכב העצמאיים, ולאחר ששקל גם הוא את השיקולים האמורים, רשאי להאריך בצו את התקופה האמורה בתקופות נוספות שלא יעלו יחד על שלוש שנים.

(ג) שר האוצר, לאחר התייעצות עם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, רשאי לקבוע כי בעל היתר הפעלה חייב לרכוש פוליסת ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזק רכוש שעשוי להיגרם מהפעלת רכב עצמאי באמצעות מערכת לנהיגה עצמאית.

(ד) בסעיף זה –

"מבטח" ו"פול" – כהגדרתם בחוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת, הסדרים לתקופת מעבר והוראות לעניין אבנר), התשנ"ז-1997⁷;

"המועד הקובע" – המועד שבו הוגשה לראשונה בקשה כלשהי להיתר הפעלה על ידי מי ממבקשי ההיתר לפי הוראות סעיף 16; השר יפרסם ברשומות הודעה על המועד האמור;

"עלות הסיכון הטהור" – כהגדרתה בסעיף 7א(א) לפקודת הביטוח.

16.יח. (א) השר רשאי להסמיך מקרב עובדי משרדו, מפקחים שיהיו נתונים להם הסמכויות לפי סעיף 16יט, כולן או חלקן, לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי סימן זה.

(ב) לא יוסמך מפקח לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן מתקיימים לגביו כל אלה:

(1) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי, לדעת השר, להיות מפקח;

⁶ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

⁷ ס"ח התשנ"ז, עמ' 205.

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי סימן זה, כפי שהורה השר;
(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים כפי שהורה השר.

(ג) הודעה על הסמכת מפקח כאמור בסעיף קטן (א) תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.

16 י"ט. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי סימן זה, רשאי המפקח הארצי על התעבורה או מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מבעל היתר הפעלה או מכל אדם אחר הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך שיש בהם כדי להבטיח את ביצוע ההוראות לפי סימן זה או להקל את ביצוען; לעניין זה, "מסמך" – לרבות פלט;

(3) להיכנס לכל מקום שמבוצעת בו פעולה הנוגעת להפעלה ניסיונית של רכב עצמאי, לרבות למרכז בקרה או לרכב עצמאי כשהוא נייח, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט;

(4) לבצע בדיקות במערכות המחשב ברכב, ובכלל זה במערכת הנהיגה העצמאית, במערכות מרכז הבקרה ובמערכות התקשורת עם הרכב העצמאי, במטרה לפקח על עמידתן בהוראות שנקבעו לפי סימן זה לעניין הגנת סייבר.

(ב) מצא מפקח בבדיקה לפי סעיף קטן (א) (4) כי חל שינוי במערכות כאמור באותו סעיף קטן המעלה חשש לפגיעה בבטיחות בשל אי-עמידה בהוראות כאמור לעניין הגנת סייבר, מאז בדיקתן האחרונה, ובכלל זה לפני מתן היתר הפעלה, רשאי הוא להורות על העמדת הרכב העצמאי והמערכות שבו לבדיקה במעבדה שתימשך עד שלושה ימי עסקים; בדיקה במעבדה כאמור תתקיים לא יותר מפעמיים בשנה ובכל פעם יועמד לבדיקה רק רכב אחד מאותו אב-טיפוס; בסעיף קטן זה –

"מעבדה" – מעבדה שרשות הרישוי הסמיכה לעניין בדיקות סייבר לרכב עצמאי;

"שינוי" – לרבות עדכונים ושינויים בגרסאות תוכנה.

16 ב. המפקח הארצי על התעבורה או מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שני אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי השר, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של המפקח ושאותה יציג על פי דרישה.

ועדה מייעצת 16כ.א. (א) מוקמת בזה ועדה מייעצת לשר לעניין הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי שחבריה הם כמפורט להלן, ובהם שתי נשים לפחות:

(1) המנהל הכללי של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, והוא יהיה היושב ראש;

(2) שני עובדי משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, שימנה השר;

(3) המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה או עובד משרד ראש הממשלה, שימנה המנהל הכללי;

(4) המנהל הכללי של הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית שהוקמה לפי סעיף 5 לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984,⁸ או עובד הרשות האמורה, שימנה המנהל הכללי;

(5) הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון או עובד רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, שימנה הממונה;

(6) ראש אגף התנועה במשטרת ישראל או נציגו;

(7) היועץ המשפטי לממשלה או נציגו שהוא עובד משרד המשפטים;

(8) המנהל הכללי של המשרד לביטחון הפנים או עובד המשרד לביטחון הפנים, שימנה המנהל הכללי;

(9) מנהל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים או עובד הרשות שימנה מנהל הרשות;

(10) ראש מערך הסייבר הלאומי או עובד המערך שימנה ראש המערך;

(11) שני נציגי ציבור בעלי מומחיות בנושאים הנוגעים לסמכויות הוועדה המייעצת, שימנה השר.

(ב) השר רשאי למנות עובד בכיר ממשרדו הכשיר להיות חבר הוועדה המייעצת כממלא מקום יושב ראש הוועדה; מי שמוסמך למנות חבר בוועדה המייעצת, מוסמך למנות לו ממלא מקום, ובלבד שהוא עומד באותם תנאי כשירות למינויו.

(ג) הוועדה המייעצת –

(1) תעקוב אחרי ההתפתחויות הטכנולוגיות בעולם בתחום הרכב המופעל באמצעות מערכת נהיגה עצמאית וההתפתחויות בעולם בתחום שיטות ההפעלה של רכב כאמור;

⁸ ס"ח התשמ"ה, עמ' 1100.

(2) תעקוב אחרי הממצאים המתקבלים מהפעלת רכב באמצעות מערכת נהיגה עצמאית, בארץ ובעולם, בין השאר על בסיס המידע שהעביר לה המפקח הארצי על התעבורה לפי סעיף 16כט;

(3) תאסוף נתונים, מהארץ ומהעולם, על אירועי בטיחות ותקיפות סייבר שבהם היו מעורבים כלי רכב המופעלים באמצעות מערכת נהיגה עצמאית ואירועים חריגים שהתרחשו במהלך הפעלתם ואופן ההתמודדות עימם;

(4) תבחן את השפעת ההפעלה של רכב עצמאי לפי הוראות סימן זה על שירותי התחבורה הציבורית וגודש התנועה בדרכים;

(5) תבחן את אופן השימוש במידע הנאסף במהלך הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי, באמצעות מערכות הרכב העצמאי או מרכז הבקרה, הצורך בשיתוף במידע כאמור והגנה על הפרטיות ואבטחת מידע אגב שימוש או שיתוף כאמור;

(6) תבחן את היכולת המקצועית הנדרשת מעובדי מרכז בקרה;

(7) תגיש לשר, מזמן לזמן, לבקשתו או מיוזמתה, דוחות בעניינים הנוגעים לתפקידיה כאמור בפסקאות (1) עד (6);

(8) תבחן, אחת לשלוש שנים לפחות, את הוראות ההסדר הקבוע בסימן זה וההתאמות הנדרשות בהן בעקבות הניסיון שהצטבר מיישומו, ואם מצאה כי נדרש שינוי בהסדר, תמליץ על כך לשר, ותמסור לוועדת הכלכלה של הכנסת דוח הכולל את המלצותיה כאמור;

(9) תייעץ לשר לעניין התקנת תקנות לפי סימן זה, למעט לפי סעיף 16ז.

(ד) הוועדה המייעצת תמסור לשר את חוות דעתה לעניין התקנת תקנות כאמור בסעיף קטן (ג)(9) בתוך 45 ימים מיום שפנה אליה בבקשה להתייעצות בעניין, ורשאי השר, לבקשת הוועדה, לדרוח את המועד האמור לתקופות נוספות שלא יעלו יחד על 45 ימים (בסעיף זה – התקופה להתייעצות); לא מסרה הוועדה לשר את חוות דעתה בתקופה להתייעצות, יראו, בתום אותה תקופה, את חובת ההתייעצות עימה כאילו קוימה, אולם הוועדה רשאית להודיע לשר כי לא נדרשת חוות דעתה לעניין התקנתן של אותן תקנות; הודיעה כאמור, יראו את חובת ההתייעצות עימה כאילו קוימה במועד ההודעה.

(ה) במילוי תפקידיה כאמור בסעיף קטן (ג) תביא הוועדה המייעצת בחשבון, בין השאר, את אלה:

(1) הצורך לשמור על בטיחותם של הנוסעים ועוברי הדרך, ובכלל זה מי שמשתתפים בהפעלה ניסיונית של רכב עצמאי, ולמנוע נזק לרכוש במהלך ההפעלה הניסיונית;

- (2) קיום אפשרות להפרעה לפעילויות אחרות במשק מהפעלה ניסיונית של רכב עצמאי ודרכים לצמצומה;
- (3) היבטים הנוגעים לביטוח בקשר להפעלה ניסיונית של רכב עצמאי ולכיסוי נזקים מהפעלה כאמור;
- (4) התיאום הנדרש עם רשות מקומית או רשות תימור מקומית שבתחומה מבוצעת הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי או עם תאגיד שהוקם לפי חוק או חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, הנוגעים לעניין;
- (5) הצורך בעידוד התחרות וצמצום הריכוזיות;
- (6) הצורך בעידוד חדשנות בתחום התחבורה והטמעת טכנולוגיות נהיגה חדשניות;
- (7) הצורך בשיפור שירותי התחבורה בישראל והפחתת גודש התנועה בדרכים;
- (8) מידת הטמעת הטכנולוגיה של כלי רכב עצמאיים בקרב הציבור.

(1) הודעה על מינוי חברי הוועדה המייעצת תפורסם ברשומות ובאתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים; באתר האמור יפורסם גם הרכב הוועדה המכהן.

16כ.ב. לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת מי שהורשע בעבירה פלילית או עבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר הוועדה המייעצת או מי שהוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור וטרם ניתן פסק דין סופי בעניינו.

סייגים למינוי

16כ.ג. (א) לא ימונה לחבר הוועדה המייעצת ולא יכהן בה כחבר מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו בוועדה המייעצת.

מניעת ניגוד עניינים

(ב) חבר הוועדה המייעצת לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ג) נודע לחבר הוועדה המייעצת כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש הוועדה המייעצת; היה חבר הוועדה המייעצת כאמור היושב ראש, יודיע על כך לשר.

(ד) בסעיף זה –

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה של הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

⁹ ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

”טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

”ניגוד עניינים”, של חבר הוועדה המייעצת – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו בוועדה המייעצת ובין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו;

”קרוב”, של חבר הוועדה המייעצת – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר הוועדה;

(2) אדם שלחבר הוועדה המייעצת יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר הוועדה המייעצת, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר הוועדה המייעצת, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

16 כ.ד. (א) חבר הוועדה המייעצת יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו בהתקיים אחד מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש הוועדה;

(2) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או עובד או חבר הגוף שהוא מייצג בוועדה המייעצת, ולגבי נציג ציבור – אם התמנה להיות עובד המדינה;

(3) הוא הורשע בעבירה כאמור בסעיף 16 כ.ב, או הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור;

(4) התקיימה בו אחת הנסיבות הפוסלות אדם מהיות חבר הוועדה המייעצת;

(5) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;

(6) לעניין חבר הוועדה המייעצת שהוא נציג ציבור – השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש הוועדה המייעצת ולאחר שנתן לחבר הוועדה הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה, רשאי להעבירו מכהונתו אם חבר הוועדה נעדר בלא סיבה מוצדקת מארבע ישיבות רצופות של הוועדה המייעצת או מיותר משלוש ישיבות שקיימה הוועדה בשנה אחת.

(ב) התפטר נציג ציבור או נציג משרד התחבורה והבטיחות בדרכים מחברותו בוועדה המייעצת או חדל מסיבה אחרת לכהן כחבר הוועדה לפני תום תקופת כהונתו, יפעל השר בהקדם האפשרי למינוי חבר אחר במקומו, באותה דרך שבה התמנה אותו חבר לפי סעיף 16 כ.א; התפטר חבר בוועדה המייעצת שהוא נציג אחד מבעלי התפקידים האמורים בסעיף 16 כ.א(א)(3) עד (10), יכהן במקומו בעל התפקיד האמור בסעיף האמור או ימנה נציג אחר מטעמו.

<p>16כ. נציגי ציבור חברי הוועדה המייעצת, דינם כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה ולעניין פעולותיהם בוועדה המייעצת:</p> <p>(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979¹⁰;</p> <p>(2) חוק העונשין, התשל"ז-1977, לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור;</p> <p>(3) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969¹¹;</p> <p>(4) פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971¹², לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי ציבור.</p>	<p>החלת דינים</p>
<p>16כ. קיום הוועדה המייעצת, סמכויותיה ותוקף המלצותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונתו של חבר מחבריה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שמכהנים בה רוב חבריה.</p> <p>16כ. (א) יושב ראש הוועדה המייעצת יקבע את מועד הישיבות, מקומן וסדר יומן.</p> <p>(ב) המלצות הוועדה המייעצת יתקבלו ברוב קולות הנוכחים בישיבה, ובלבד שנכחו בישיבה שלושה חברים לפחות; במקרה של קולות שקולים בהצבעה, יהיה ליושב ראש הוועדה קול נוסף.</p> <p>(ג) המלצות הוועדה המייעצת יהיו מנומקות, ויכללו פירוט של דעות מיעוט, אם היו.</p> <p>(ד) הוועדה המייעצת רשאית להזמין לישיבותיה נציגים של בעלי היתר הפעלה ונציגים אחרים מקרב הציבור.</p> <p>(ה) הוועדה המייעצת רשאית לקבוע את סדרי עבודתה ודיוניה, אם לא נקבעו לפי פקודה זו.</p>	<p>תוקף פעולות</p> <p>סדרי עבודתה של הוועדה המייעצת</p>
<p>16כ. חבר הוועדה המייעצת שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך יהיה זכאי לתשלום מאת משרד התחבורה והבטיחות בדרכים בעד השתתפות בישיבות הוועדה המייעצת, בהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר החלות לעניין חברי ועדות ציבוריות; בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹³.</p>	<p>גמול לחברי הוועדה המייעצת</p>
<p>16כ. המפקח הארצי על התעבורה יעביר לוועדה המייעצת את ממצאי פעולות הפיקוח שנערכו לפי סעיף 16יט, וכן מידע לעניין אירוע בטיחותי שנמסר לו לפי סעיף 16טו וכל מידע אחר לעניין הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי שהגיע לידיו לפי פקודה זו, ולמעט מידע כאמור המאפשר את זיהויו של אדם שאינו משתתף בהפעלה הניסיונית מטעמו של בעל היתר ההפעלה ושלא הסכים למסירת מידע כאמור.</p>	<p>העברת מידע לוועדה המייעצת</p>

¹⁰ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

¹¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

¹² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

¹³ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

16ל. (א) תקנות לפי סימן זה, למעט לפי סעיף 16יז, יותקנו לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, בכפוף להוראות סעיף 16כא(ד).
התקנת תקנות לפי סימן ו' – שיקולים, הליכים ושמירת סמכויות

(ב) בעת התקנת תקנות כאמור בסעיף קטן (א) ישקול השר את כל אלה:

(1) שמירה על הבטיחות בדרכים תוך זרימה יעילה של התנועה;

(2) הפחתת גודש התנועה בדרכים;

(3) שיפור שירותי התחבורה הציבורית ועידוד השימוש בה;

(4) קידום התחרות בתחום הרכב העצמאי;

(5) עידוד הפיתוח של מגוון טכנולוגיות חדשניות בתחום הרכב העצמאי וביסוס אמון הציבור בהן;

(6) שמירה על עניין ציבורי אחר שאינו מנוי בפסקאות (1) עד (5). קידומו או עידודו.

(ג) ההוראות בתקנות לפי סימן זה ייקבעו באופן שיאפשר שימוש במגוון טכנולוגיות.

(ד) אין בהוראות סימן זה כדי לגרוע מסמכותו של השר לפי פקודה זו לקבוע בתקנות הוראות מיוחדות לעניין רכב עצמאי.

16לא. ההוראות לפי סימן זה לא יחולו על רכב עצמאי כשנוהג בו נהג והוא אינו מופעל באמצעות מערכת נהיגה עצמאית, ויחולו על רכב כאמור ההוראות לפי פקודה זו החלות על רכב מנועי.

סימן ו' – סייג לתחולה

16לב. אין בהוראות לפי סימן זה כדי לגרוע מחובתו של בעל היתר לעמוד בהוראות כל דין, ובכלל זה חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975¹⁴, ובהוראות הדין לעניין חובת ביטוח, ובכלל זה הוראות פקודת הביטוח.

סימן ו' – שמירת דינים

16לג. (א) ההוראות המפורטות בתוספת הארבע עשרה יחולו על רכב עצמאי, על בעל היתר הפעלה, על הפעלה ועל מתן רישיונות רכב והיתרי הפעלה לפי סימן זה, כל עוד לא התקין השר תקנות לפי סעיף קטן (ב).

הוראות לעניין התוספת הארבע עשרה

(ב) ביקש השר לבטל במלואו סעיף אחד או יותר מהתוספת הארבע עשרה או את התוספת כולה, רשאי הוא לקבוע בתקנות הוראות במקום הסעיף או במקום התוספת כולה, בעניינים המוסדרים בסימן זה שנקבעו לגביהם הוראות כמפורט בתוספת הארבע עשרה, ולא יחולו לעניין זה הוראות סעיף 41.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), ביקש השר לשנות את התוספת הארבע עשרה שלא כאמור באותו סעיף קטן, רשאי הוא לעשות כן בתקנות, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת;

¹⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 274.

שינוי סעיפים 1(א), 2(ב) ו-3(ו) לתוספת הארבע עשרה טעון התייעצות עם השר לביטחון הפנים; לא מסר השר לביטחון הפנים לשר את עמדתו בתוך 45 ימים מיום שהשר פנה אליו בעניין, יראו, בתום אותה תקופה, כאילו קוימה חובת ההתייעצות עימו לפי סעיף קטן זה.

(ד) תקנות לפי סעיף זה יותקנו בהתייעצות עם הוועדה המייעצת לפי סעיף 16(א)(ד), לאחר שהשר שקל את השיקולים המפורטים בסעיף 16(ב) ובכפוף להוראות סעיף 16(ג).

(ה) הותקנו תקנות לפי סעיף זה, יראו את ההפניה בסימן זה לתוספת הארבע עשרה כהפניה לתקנות האמורות.

5. בסעיפים 18 ו-19 לפקודה, בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר". תיקון סעיפים 18 ו-19
6. בסעיף 25(א)(2) לפקודה, במקום "לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970" יבוא "לפקודת הביטוח". תיקון סעיף 25
7. בסעיף 27א לפקודה – תיקון סעיף 27א
- (1) בסעיף קטן 1(א), במקום "שר התחבורה" יבוא "השר";
- (2) בסעיף קטן 1(טו), בהגדרה "דרך עירונית", המילים "התשכ"א-1961" – יימחקו.
8. בסעיף 29(ב) לפקודה, במקום "ושר התחבורה" יבוא "והשר". תיקון סעיף 29
9. בסעיף 30 לפקודה – תיקון סעיף 30
- (1) בסעיף קטן 1(ב), במקום "שר התחבורה" יבוא "השר";
- (2) בסעיף קטן 1(ג), בסופו יבוא "ההוראות לפי סעיף קטן זה לא יחולו לעניין רכב עצמאי שהופעל, בעת ביצוע העבירה, באמצעות מערכת נהיגה עצמאית".
10. בסעיפים 34 ו-35 לפקודה, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר". תיקון סעיפים 34 ו-35
11. בסעיף 41(א) לפקודה, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר", ובסופו יבוא "הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לעניין התוספת הארבע עשרה". תיקון סעיף 41
12. בסעיף 55(ב) לפקודה, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר". תיקון סעיף 55א
13. בסעיף 57 לפקודה – תיקון סעיף 57א
- (1) בסעיף קטן 1(א), אחרי "למסור לנהג" יבוא "ולעניין רכב כאמור שהוא רכב עצמאי – לבעל הרכב";
- (2) בסעיף קטן 2(ב), אחרי "בהצעתו של הנהג" יבוא "ולעניין רכב כאמור שהוא רכב עצמאי – בהצעתו של בעל הרכב" ובמקום "שר התחבורה" יבוא "השר".
14. בסעיף 157(א) לפקודה, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר". תיקון סעיף 157
15. בסעיף 61(ח)(1) לפקודה, במקום "שר התחבורה והבטיחות בדרכים" יבוא "השר". תיקון סעיף 61א
16. בסעיף 62 לפקודה – תיקון סעיף 62
- (1) ברישה, בסופה יבוא "ואם הוא בעל היתר הפעלה כהגדרתו בסעיף 116 – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק האמור";
- (2) בפסקה 2, בסופה יבוא "או מי שמפעיל רכב עצמאי במהירות כאמור".

17.	בסעיף 64 לפקודה, בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".	תיקון סעיף 64
18.	בסעיף 65 לפקודה –	תיקון סעיף 65
(1)	בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "ואולם, ברכב עצמאי יימצא האפור הזוהה, בכל עת, בתא הנוסעים ברכב";	
(2)	בסעיף קטן (ג), אחרי "ברכב מנועי" יבוא "ולעניין רכב כאמור שהוא רכב עצמאי – הנוסע ברכב" ואחרי "מנוסעי הרכב" יבוא "ולעניין רכב כאמור שהוא רכב עצמאי – נוסע אחר מנוסעי הרכב";	
(3)	בסעיף קטן (ה), בהגדרה "דרך עירונית" ו"מדרכה", אחרי "בתקנות" יבוא "התעבורה".	
19.	בסעיף 69א לפקודה –	תיקון סעיף 69א
(1)	בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר";	
(2)	בסעיף קטן (ה)(1), המילים "התשכ"א-1961" – יימחקו.	
20.	בסעיף 70 לפקודה, ברישה, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".	תיקון סעיף 70
21.	בסעיף 70א(ח) לפקודה –	תיקון סעיף 70א
(1)	בפסקה (2), אחרי "לתקנות" יבוא "התעבורה";	
(2)	בפסקה (3), במקום "בתקנה 1 לתקנות" יבוא "בתקנות התעבורה".	
22.	בסעיף 70 לפקודה –	תיקון סעיף 70ב
(1)	בסעיף קטן (ג), במקום "ושר התחבורה" יבוא "והשר";	
(2)	בסעיף קטן (ד)(2), במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".	
23.	בסעיפים 71 ו-71א לפקודה, בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".	תיקון סעיפים 71 ו-71א
24.	בסעיף 72 לפקודה –	תיקון סעיף 72
(1)	ברישה, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר";	
(2)	בפסקה (2), במקום "לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970" יבוא "לפקודת הביטוח".	
25.	בסעיפים 74 עד 76א לפקודה, בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".	תיקון סעיפים 74 עד 76א
26.	בסעיף 77 לפקודה –	תיקון סעיף 77
(1)	בסעיף קטן (א) –	
(א)	ברישה, במקום "ושר התחבורה" יבוא "והשר";	
(ב)	בפסקה (7), במקום "שר התחבורה" יבוא "השר";	
(2)	בסעיף קטן (ב), במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".	
27.	לפני סעיף 79 לפקודה יבוא:	הוספת סעיף 78א
(א)	78א. "פטור מתחולה או תחולה בהתאמות לעניין רכב בעל עצמאות מותנית	
	"ניסוי", ברכב בעל עצמאות מותנית – שימוש בטכנולוגיה חדשה או שימוש חדש בטכנולוגיה קיימת, בהפעלה של רכב בעל עצמאות מותנית, במטרה לבחון את אופן תפקודה בדרך;	

"רכב בעל עצמאות מותנית" – רכב מנועי שמתקנת בו מערכת חומרה ותוכנה, שמסוגלת, בעצמה, לבצע חלק מהפעולות הנדרשות לשם נהיגת הרכב.

(ב) השר רשאי, כדי לאפשר הפעלה של רכב בעל עצמאות מותנית למטרת ניסוי, בנוכחות בעל רישיון נהיגה היושב במושב הנהג או בכל מושב אחר ברכב שניתן לבצע ממנו את כלל פעולות הנהיגה, לקבוע בתקנות כי הוראה מההוראות לפי פקודה זו, כולן או חלקן, החלה לעניין רכב מנועי, בעל רכב כאמור או נהיגתו, לא תחול לעניין רכב כאמור, עורך ניסוי ברכב כאמור או הפעלה של רכב כאמור, או שתחול בהתאמות שיקבע, ורשאי הוא להתנות את הפטור מתחולה או את ההתאמות כאמור בתנאים או לקבוע הוראות שיחולו במקום ההוראה שניתן לגביה פטור כאמור.

(ג) המפקח הארצי על התעבורה רשאי, לאחר התייעצות עם ראש אגף התנועה במשטרת ישראל, אם מצא כי הדבר נדרש לשם ביצוע ניסוי ברכב בעל עצמאות מותנית בידי עורך ניסוי מסוים, להורות לעורך הניסוי כי לעניין רכב כאמור, עורך הניסוי או הפעלה של רכב כאמור, לא תחול גם הוראה מההוראות המנויות בתוספת החמש עשרה, נוסף על ההוראות שנקבעו בתקנות לפי פסקה (1), או שהוראה המנויה בתוספת החמש עשרה תחול בהתאמות שיקבע, ורשאי הוא להתנות את הפטור מתחולה או את ההתאמות בתנאים או לקבוע הוראות שיחולו במקום ההוראה שניתן לגביה פטור.

(ד) הודעה על מתן פטור כאמור בסעיף קטן (ג) תימסר לראש אגף התנועה במשטרת ישראל.

(ה) הוראות סעיף 16טז יחולו, בשינויים המחויבים, על הוראות שייתן המפקח הארצי על התעבורה לפי סעיף קטן (ג).

28. בסעיפים 79 ו-80 לפקודה, בכל מקום, במקום "שר התחבורה" יבוא "השר".

תיקון סעיפים
79 ו-80

29. בסעיף 83 לפקודה –

תיקון סעיף 83

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) בפסקה (1), במקום "המנהל כהגדרתו בחוק הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים, התשס"ו-2006 (להלן – מנהל הרשות)" יבוא "מנהל הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים";

(ב) בפסקה (2), במקום "שר התחבורה, בהסכמת שר המשטרה", יבוא "השר, בהסכמת השר לביטחון הפנים";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "מנהל הרשות" יבוא "הלאומית לבטיחות בדרכים".

30. בתוספת הראשונה לפקודה, בפרט 4, במקום הסיפה החל במילה "לתקנות" יבוא "לתקנות התעבורה".

תיקון התוספת
הראשונה

- תיקון התוספת השנייה
31. בתוספת השנייה לפקודה –
- (1) בפרט 3, אחרי "תקנה 320(א) לתקנות" יבוא "התעבורה" ואחרי "בחלק ד' לתקנות" יבוא "האמורות";
- (2) בפרט 4, בסופו יבוא "לתקנות התעבורה";
- (3) בפרט 5, אחרי "תקנה 54(א)(1) עד (4)" יבוא "לתקנות התעבורה".
- תיקון התוספת השלישית
32. בתוספת השלישית לפקודה, בפרט (2), המילים "התשכ"א-1961" – יימחקו.
- תיקון התוספת הרביעית
33. בתוספת הרביעית לפקודה, בכל מקום, אחרי "לתקנות" יבוא "התעבורה".
- תיקון התוספת החמישית
34. בתוספת החמישית לפקודה –
- (1) בפרט 7, בטור שכותרתו "הגוף שלו יימסר המידע", במקום הסיפה החל במילה "ביטוח" יבוא "הביטוח";
- (2) בפרט 9 –
- (א) בטור שכותרתו "הגוף שלו יימסר המידע", המילים "התשכ"א-1961" (בפרט זה – התקנות) – יימחקו, אחרי "בתקנה 585 לתקנות" יבוא "האמורות" ובמקום "בתקנה 585 לתקנות" יבוא "בתקנה 585 לאותן תקנות";
- (ב) בטור שכותרתו "פרטי המידע שיימסר" –
- (1) בפסקה (1), אחרי "לתקנות" יבוא "התעבורה";
- (2) בפסקה (2), אחרי "בתקנה 585(א)(1) או (ד)" יבוא "לתקנות התעבורה" ובסופה יבוא "לתקנות האמורות".
- תיקון התוספת השביעית, התוספת השמינית והתוספת העשירית
35. בתוספת השביעית, בתוספת השמינית ובתוספת העשירית לפקודה, בכל מקום, אחרי "לתקנות" יבוא "התעבורה".
- תיקון התוספת השתים עשרה
36. בתוספת השתים עשרה לפקודה, בפרט (1), ברישה, במקום "ששר התחבורה" יבוא "שהשר".
- תוספת התוספת השלוש עשרה, התוספת הארבע עשרה והתוספת החמש עשרה
37. אחרי התוספת השתים עשרה לפקודה יבוא:
- "תוספת שלוש עשרה"**
- (סעיף 16ויג(ב))
- חלק א'**
- (1) סימן א' בפרק שני לפקודה.
- חלק ב'**
- (1) סימנים ג' עד ג'2 בפרק שני ופרק שישי 1 לפקודה;
- (2) חלקים ה' ו'ו' לתקנות התעבורה.
- חלק ג'**
- (1) סעיפים 70א, 70א1 ו-70ב לפקודה;
- (2) פרקים שני, רביעי וחמישי בחלק ב' לתקנות התעבורה.

תוספת ארבע עשרה

(סעיפים 116, 116 י"ב, 116 י"ד, 116 ו"ט ו-116 ל"ג)

1. תנאים למתן היתר הפעלה
(א) במרכז הבקרה העומד לרשותו של המבקש או שהמבקש התקשר עימו, כאמור בסעיף 116(א)(3), מתקיימים כל אלה:

(1) הוא בעל יכולת לקיים, בכל עת, תקשורת דו-כיוונית באמצעות טלפון עם משטרת ישראל, אגודת מגן דוד אדום והרשות הארצית לכבאות והצלה ולפעול על פי הוראותיהם; התקשורת עם משטרת ישראל תהיה באמצעות מספר טלפון ייעודי;

(2) הוא בעל יכולת לקיים תקשורת, בכל עת, עם הגורם המרכזי את ניהול ובקרת התנועה בכל אזור שבו הוא מבקש לבצע הפעלה ניסיונית של רכב עצמאי, אם יש גורם כזה;

(3) יש בו מערכת מחשוב שיכולה לתת לרכב עצמאי הנחיות, ובכלל זה הוראה לעצירה מוחלטת;

(4) לעניין הגנת סייבר, התקיימו הוראות סעיף קטן (ח) ברכב העצמאי שבכוונתו להפעיל, במרכז הבקרה ובתקשורת בינו ובין הרכב שלגביו הוגשה בקשה לרישום כרכב עצמאי;

(5) הוא בעל יכולת לקיים ניטור סייבר רציף, בכל עת, של כלי הרכב העצמאיים שהוא מפעיל, המחובר למרכז ניטור, שליטה ובקרה לאירועי סייבר (SOC – Security Operating Center) שמפעיל משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;

(6) עובדיו הם בעלי ידע בתחומי מערכות הרכב, מערכות מחשב, מערכות תקשורת והגנת סייבר המאפשר להם לבצע את תפקידי מרכז הבקרה לפי פקודה זו, להנחת דעתו של המפקח הארצי על התעבורה; מספר העובדים כאמור יהיה כנדרש לשם מילוי תפקידים אלה בהתחשב במספר כלי הרכב העצמאיים שיפעיל המבקש.

(ב) עומדת לרשותו של המבקש מערכת מחשוב המסוגלת לבצע איסוף ושמירה של המידע שעל בעל ההיתר לאסוף ולשמור לפי סעיף 3.

(ג) המבקש הציג תיעוד ומסמכים להנחת דעתו של המפקח הארצי על התעבורה, המפרטים את האמצעים הטכנולוגיים העומדים לרשותו ואת הידע המקצועי של העובדים שהוא מעסיק, הכשרתם והשכלתם ואופן חישוב מספר העובדים הנדרשים וסוגם, והכול כנדרש לשם עמידה בדרישות סעיף קטן (א).

(ד) המבקש הוא בעל יכולת לזהות תקיפת סייבר ולדווח עליה לפי סעיף 3 למפקח הארצי על התעבורה.

(ה) ביכולתו של המבקש להפעיל מרכז שירות לנוסעי הרכב העצמאי שניתן ליצור עימו קשר במהלך הנסיעה, וכן לפניה או אחריה.

(ו) המבקש יגיש תוכנית הפעלה באופן שהורה לו המפקח הארצי על התעבורה, שתכלול בין השאר את אלה, ופרטים נוספים כפי שיוורה לו המפקח:

(1) מספר כלי הרכב העצמאיים שיפעיל המבקש, ואם בכוונתו לשנות את מספרם בתקופת ההיתר – יפרט את הצפי למועדי השינוי הידועים לו בעת הגשת הבקשה ומספר כלי הרכב העצמאיים שיפעיל בעקבות כל שינוי; (2) פרטי כלי הרכב העצמאיים שיופעלו, ובכלל זה דרישות התקינה שהם עומדים בהן, אופן חיבור מערכת הנהיגה העצמאית לרכב העצמאי, ביצועי מערכת הנהיגה העצמאית, מרחב ההפעלה של הרכב העצמאי, תפישת הבטיחות ואמצעי ההגנה מפני תקיפת סייבר המותקנים ברכב;

(3) פרטי המערכות של איסוף ושמירת הנתונים על ידי הרכב העצמאי וההגנה על הנתונים;

(4) פירוט מצבי כשל אפשריים של מערכת הנהיגה העצמאית שהוא מפעיל העלולים לגרום לאירוע בטיחותי חמור או להפרה של הוראה לפי פקודה זו לעניין התנהגות בדרך, מסמך שערך להערכת הסיכון הנשקף ממצבים אלה והאמצעים שיינקטו לניהולם;

(5) פירוט האמצעים המותקנים ברכב העצמאי המבטיחים כי יציית להוראות כל גורם המוסמך על פי דין לתת הוראה לעובר דרך ותגובות הרכב העצמאי לתנועת רכב ביטחון בסביבתו; בפסקה זו, "רכב ביטחון" – כהגדרתו בתקנות התעבורה;

(6) פירוט האמצעים המותקנים ברכב לשם שמירה על שלום הנוסעים ברכב העצמאי ולשם יצירת קשר על ידם עם מרכז הבקרה, הנחיות התנהגות לנוסעים במקרה חירום ואופן יידוע הנוסעים על קיום האמצעים כאמור והשימוש בהם;

(7) פרטי מוקד שירות לנוסעים ברכב העצמאי ואופן יידוע הנוסעים על קיומו ועל האמצעים ליצירת קשר עימו.

(ז) המבקש הוכיח שהוא בעל יכולת לוודא את קיומם של כל אלה:

(1) עדכון שוטף של מערכותיו הממוחשבות של הרכב העצמאי, ובכלל זה עדכוני תוכנה;

(2) תחזוקה ואבטחה של הרכב העצמאי ושל מערכותיו באמצעות מוסך בעל רישיון להפעלת מוסך לפי חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016¹⁵, ובלבד שמערכות המחשוב של מוסך כאמור לא יגרעו מהגנת הסייבר על הרכב העצמאי לפי סעיף קטן (ח).

(ח) המבקש המציא למפקח הארצי על התעבורה אחד או יותר מהמסמכים שלהלן, כפי שיורה לו המפקח, ותוכנם הניח את דעתו של המפקח לעניין הגנת הסייבר על מרכז הבקרה, הרכב העצמאי ומערכותיו והתקשורת ביניהם:

(1) מסמכים המפרטים את מערכת ניהול הגנת הסייבר של הרכב, מערכת הנהיגה העצמאית, אמצעי התקשורת הדו-כיוונית המאובטחת בין מרכז הבקרה והרכב העצמאי, והתאמתם למתן מענה להגנת הסייבר מול מיפוי האיומים שערך המפקח הארצי על התעבורה, בהתאם לניהול סיכונים פרטני, בכפוף להוראות תוספת זו;

(2) תוצאות בדיקות תיאורטיות ובדיקות מעשיות בפן הטכני ובפן התהליכי, כדי להוכיח את מימוש דרישות ההגנה על המערכות שעליהן הורה המפקח הארצי על התעבורה ולגלות פרצות בהגנה עליהן למרות מימוש הדרישות שהוגדרו, ובין השאר מבדקי הערכת פגיעות ומבדקי חדירות;

(3) מסמכי תְּכָן-על לגבי כל ציוד המחשוב והציוד האלקטרוני של המערכת ומרכיביה הנדרשים לביצוע בדיקות כאמור בפסקה (2), ובכלל זה כלל בקרות הסייבר הממומשות;

(4) מסמכי ניתוח איומים;

(5) מסמכי ניהול סיכונים;

(6) פירוט פתרונות מפצים לפרצות אפשריות בהגנה על הרכב, על מערכת הנהיגה העצמאית, על מערכות מרכז הבקרה ועל התקשורת בין כל אלה.

(א) המבקש הוכיח את יכולת מערכת הנהיגה המותקנת בו להיות מערכת נהיגה עצמאית באמצעות תיעוד של יצרן המערכת כפי שתדרוש ממנו רשות הרישוי.

(ב) המבקש הוכיח, באמצעות דוח בדיקה של הרכב העצמאי על ידי מעבדה שאישרה רשות הרישוי ובחינה מעשית בנסיעה בדרך על ידי בוחן נהיגה, את יכולתו של הרכב העצמאי לעמוד בכל אלה:

(1) לצייט להוראות תקנות התעבורה החלות על רכב עצמאי, ובכלל זה הוראות הניתנות בתמרוך, על ידי שוטר או על ידי מי שהוסמך לפי דין לתת הוראה

2. תנאים למתן רישיון רכב לרכב עצמאי

¹⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' 976.

לעובר דרך בדבר התנהגותו בדרך, לרבות לעניין הוראות תקנות 22 ו-23 לתקנות התעבורה, כאילו הרכב העצמאי הוא עובר דרך;

(2) להימנע מגרימת תאונת דרכים העלולה לגרום לפגיעה באדם או ברכוש שניתן לחזותה וניתן למונעה באופן סביר;

(3) להשתלב בתנועה באופן שלא יפגע בזרימתה;

(4) לזהות את גבול מרחב ההפעלה;

(5) לעבור למצב סיכון מזערי בכל מקרה שבו מערכת הנהיגה העצמאית אינה יכולה להמשיך בנהיגת הרכב, ובכלל זה הפסקת נסיעת הרכב, תוך כדי יצירת תקשורת אוטומטית מאובטחת עם מרכז הבקרה;

(6) בעת היותו במצב סיכון מזערי, להעביר למרכז הבקרה נתונים הדרושים לו לשם מתן הנחיות בדבר אופן המשך הנהיגה או הימנעות ממנה ולנהוג את הרכב העצמאי על פי הנחיות מרכז הבקרה, אלא אם כן יש בהנחיות אלה כדי לסכן את עוברי הדרך.

(ג) לרכב העצמאי יש יכולת לתעד נתונים על הפעלתו, כנדרש לפי הפקודה ותוספת זו, ולשמור אותם.

(ד) לעניין הגנת סייבר, הרכב עומד בדרישות הגנת הסייבר הקבועות ברגולציה של האיחוד האירופי UNECE wp29 או בתקן בין-לאומי ISO/SAE 21434 או שהתקיימו הוראות סעיף ו(ח) בו ובציוד התקשורת בינו ובין מרכז הבקרה.

(א) להפעיל מערכת מחשוב ואמצעים לשמירת מידע הממוקמים בישראל, או במדינה אחרת שאישר המפקח הארצי על התעבורה ובכפוף לתנאי האישור, המבצעים תיעוד, בעברית או באנגלית, של הפעלת כל רכב עצמאי הכלול בהיתר ההפעלה ושומרים אותו, ובכלל זה –

3. חובות בעל היתר ההפעלה

(1) מועדים של תחילת ההפעלה של כל רכב עצמאי והפסקתה, מתן הנחיה לשינוי אופן תפעול הרכב או מעבר של רכב למצב סיכון מזערי, בין ביוזמת מערכת הנהיגה העצמאית ובין ביוזמת מרכז הבקרה;

(2) תיעוד נתוני תאונות דרכים שהרכב העצמאי היה מעורב בהן שנאספו על ידי חיישני הרכב העצמאי ומצלמותיו ושמירתם, ובכלל זה פרק זמן שלפני התאונה ואחריה, כפי שיוורה לו המפקח הארצי על התעבורה;

(3) תיעוד אירועי כשל בפעולת כלי רכב עצמאי, שגרמו או שהיו עלולים לגרום לאירוע בטיחותי חמור או להפרה של הוראה לפי פקודה זו לעניין התנהגות בדרך;

(4) תיעוד אירועים שהרכב העצמאי עבר בהם למצב סיכון מזערי;

(5) פעולות שנעשו מטעם בעל היתר ההפעלה, לטיפול בתקלות בפעולת רכב עצמאי, ובכלל זה זיהוי הרכב העצמאי שטופל כאמור, מועד ביצוען, המקום שבו בוצעו, אופי התקלות שטופלו והאופן שבו טופלו.

(ב) לעדכן את מרכז ניהול התנועה האזורי, אם קיים, ואת מרכז ניהול התחבורה הציבורית באזור הכלול בהיתר ההפעלה או בסביבתו, אם רכב עצמאי שהוא מפעיל היה מעורב באירוע שיש בו כדי להשפיע באופן מהותי על זרימת התנועה באותו אזור.

(ג) ליישם מערכת ניהול הגנה בסייבר (Automotive CSMS Cyber Security Management) ויישומי בקרה הגנתית, שתעמוד בדרישות שהמפקח הארצי על התעבורה הורה לו עליהן.

(ד) לקבוע נוהל לטיפול באירועי סייבר בזמן אמת (Incident response).

(ה) לדווח למפקח הארצי על התעבורה על תקיפת סייבר בתוך שש שעות מרגע שהתגלתה, ואם היה בתקיפה האמורה כדי ליצור סיכון לחיי אדם – באופן מיידי.

(ו) לצייט, בזמן אמת, באמצעות מרכז הבקרה, להוראות שוטר הנוגעות לנסיעה של הרכב העצמאי שניתנו בהתאם לסמכויותיו על פי דין.

(ז) להגיש למפקח הארצי על התעבורה, באמצעי דיגיטלי, דיווחים אלה:

(1) דיווח תקופתי, אחת לשלושה חודשים, בתוך שבועיים מסיומם, שיכלול בין היתר את הפרטים כמפורט להלן, וכן כל פרט מידע אחר שהורה לו המפקח הארצי על התעבורה, ובלבד שלא יכלול מידע המאפשר לזהות את הנוסעים ברכב העצמאי או כל אדם אחר:

(א) מספר הנוסעים בכלי הרכב העצמאיים שהוא מפעיל ופילווחו לפי מועד הנסיעה, מקדם המילוי של כל רכב, וכל פילווח כמותי אחר שיבקש המפקח הארצי על התעבורה; לעניין זה, "מקדם מילוי" – סך שעות נסיעה ברכב של כלל הנוסעים ברכב העצמאי שהפעיל בפרק זמן נתון, מחולק בסך שעות נסיעתם של כלי הרכב האמורים באותו פרק זמן;

(ב) סך הנסועה של כלי הרכב העצמאיים שהוא מפעיל, ממוצע הנסועה לרכב, ופירוט נקודות איסוף והורדה שכיחות;

(ג) מספר כולל של הנוסעים שנרשמו אצל בעל היתר ההפעלה לשם אפשרות נסיעה ברכב העצמאי;

(ד) רשימה של אירועים בטיחותיים חמורים שאירעו ושל הפרות תקנות התעבורה לעניין ההתנהגות בדרך, ומועדיהם;

(ה) פירוט אירועים חריגים שאירעו במהלך הנסיעות, שבהם היו מעורבים נוסעים ברכב עצמאי, ואופן הטיפול באותם אירועים;

(2) דיווח מסכם ראשוני לגבי כלל תקופת היתר ההפעלה, שלושה חודשים לפני תום תקופת היתר ההפעלה, ודיווח מסכם סופי בתוך שלושה חודשים מתום תקופת היתר ההפעלה; הדוחות המסכמים יוגשו בין שהיתר ההפעלה חודש לתקופה נוספת ובין שלא, ויכללו את הפרטים כמפורט להלן, לעניין כל תקופת ההפעלה:

(א) סיכום הנתונים האמורים בפסקה (1), לגבי כל תקופת תוקף ההיתר, וניתוח מגמות שינוי בהם בתקופה זו;

(ב) מרחק נסיעה ממוצע וחציוני, משך נסיעה ממוצע וחציוני, וניתוח מגמות שינוי בהם, לגבי תקופת תוקף היתר ההפעלה;

(ג) מידע נוסף שיוורה לו המפקח הארצי על התעבורה בעקבות קבלת הדיווח המסכם הראשוני.

(ח) על אף האמור בסעיף קטן (ז), המפקח הארצי על התעבורה רשאי, בהחלטה מנומקת בכתב, לפטור בעל היתר הפעלה מחובת דיווח של פרט אחד או יותר מהפרטים המנויים באותו סעיף קטן, לתקופה או באופן קבוע, אם ראה כי יש מניעה טכנולוגית לאסוף את אותו פרט לשם הדיווח.

(א) דיווח על אירוע בטיחותי יועבר באמצעים דיגיטליים ויכלול את מאפייני תנועת הרכב, כגון כיוון ומהירות, ליקויים או אי-תפקוד בפעולתה של כל אחת ממערכות הרכב העצמאי, פירוט גרסת התוכנה שהייתה מותקנת ברכב העצמאי וכל מידע אחר שהמפקח הארצי על התעבורה הורה עליו מראש או לעניין אירוע בטיחותי מסוים.

(ב) היה האירוע הבטיחותי כרוך בתקיפת סייבר או שהוא מעלה חשד לתקיפה כאמור, יציין זאת בעל היתר ההפעלה בדיווח כאמור בסעיף קטן (א).

4. אירוע בטיחותי

תוספת חמש עשרה

(סעיף 78א)

- (1) סימנים א' עד ג'2 לפרק שני, פרק שישי וסעיפים 70א, 70א1 ו-70ב לפקודה;
- (2) פרקים שני, רביעי וחמישי בחלק ב' לתקנות התעבורה וחלק ו' לתקנות האמורות.
38. (א) תחילתו של חוק זה חודש מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).
- (ב) בתוך חודש מיום התחילה יקבע המפקח הארצי על התעבורה הוראות ראשונות בדבר אופן הגשתה של בקשה להיתר הפעלה לפי סעיף 116 לפקודה כנוסחו בחוק זה.
- (ג) חברי הוועדה המייעצת שיש למנותם לפי סעיף 16כא לפקודה כנוסחו בחוק זה ימונו בתוך שלושה חודשים מיום התחילה; עד תום התקופה האמורה תפעל הוועדה המייעצת בכל הרכב גם אם לא הושלם מינוי כל חבריה, וקיום הוועדה המייעצת, סמכויותיה ותוקף המלצותיה בתקופה זו לא ייפגעו בשל אי-מינויים של כל חבריה.

תחילה, הוראות
ראשונות והוראות
מעבר

נפתלי בנט
ראש הממשלה

מרב מיכאלי
שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

מיקי לוי
יושב ראש הכנסת

יצחק הרצוג
נשיא המדינה

